

Vort vokskabinet

Jeg har aldrig været enig i den opfattelse, at Paris er 'Byernes By'. Paris er ikke verdens, end ikke Europas navle — selv om navlen naturligvis er en del af den, for så vidt som den af alle byer er mest for maven. Hvad atmosfære angår, derimod, slår London efter min mening alt. Hvis man kunne leve og ånde i London og alligevel spise og drikke i Paris ville den ideelle europæiske storby eksistere.

Et af mine yndlings-spots i London er Madame Tussaud's udedelige Vokskabinet i Baker Street. Vokskabinetet — siden 1833 — har været mere end en udstilling, nemlig et verdensbillede, en menneskelig-encyclopaedia i tredimensionel udgave. Et vidunderligt stykke rum-kunst, en skulptur af et sted med sine egne regler og love, et af verdens svar på oldtidens Syv Underværker — og derfor så enestående.

Enestående, og så alligevel. Der er nu også vokskabinetter i Rom og Paris — begge uendeligt ringere end Madame Tussaud's — og vi har også

fået vort eget københavnske, fra Rådhuspladsen i 1972. Nå ja, vort eget og vort eget — figurerne fremstilles efter foto i Canada, firmaet der ejer det, Ripley's International, er en amerikansk-canadisk engros vokskabinet-kæde — men det ligger altså på H. C. Andersens Boulevard.

Som vild vokskabinet-fan, som en af dem der bl'r barn på ny over for disse særligt stivnede (men så vanvittigt virkelige) tableauer, var jeg lykkelig da Louis Tussaud's (navnet er købt af en pietetsløs efterkommer) åbnede på Rådhuspladsen. Jeg syntes det flyttede byen op i en ny klasse, og jeg var stolt på Københavns vegne.

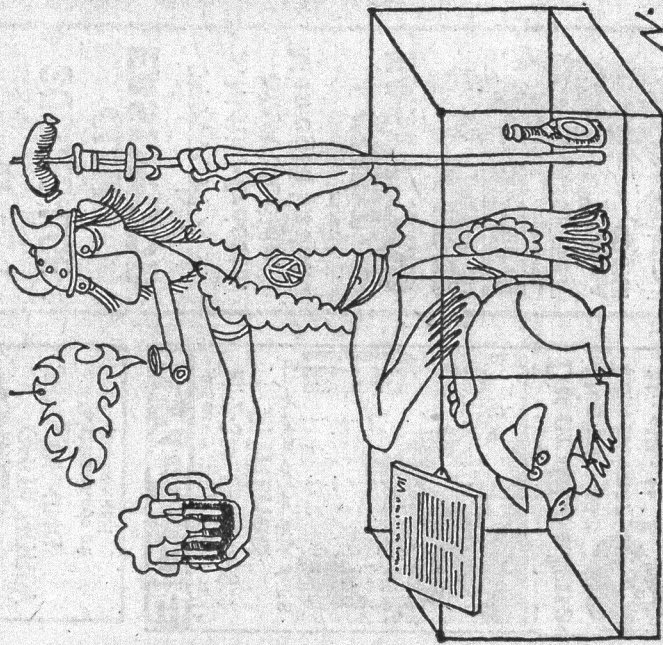
Men nu da der er gået et par år og jeg et par gange har haft lejlighed til at afklare en uforklarlig instinktiv modvilje mod det københavnske vokskabinet, nu undrer jeg mig snarere over det, over måden man designer det på. Et vokskabinet er som en avis, det skal fremfor alt redigeres, det skal have det man i reklamekredse kalder et *concept*. Og hvor *concept* på Madame Tussaud's Vokskabinet glimter af finhed, humor og oversanselig præcision — der er det 'danske' irriterende ide- og inspirations-løst.

Idelst ganske vist på den særlige moderne måde der

hedder internationalisme, og som hovedsagelig går ud på at alt skal være ens fra sted til sted, det vil sige lige andeklasses og syntetisk alle vegne — internationalt på samme måde som Penta-hoteller, lufthavns-restauranter og jackpot-maskiner.

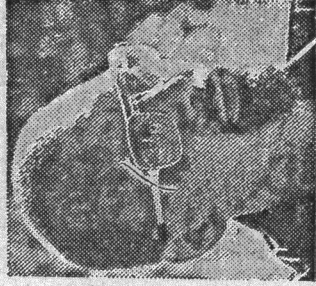
For hvis man lige ser bort fra spredte danskere som Absalon og Niels Bohr, og hvis man lige ser bort fra en serie H. C. Andersens-tableauer — der ganske åbenlyst er tænkt og skabt mere ud fra Walt Disney og Danny Kaye end just Andersen, det vil sige pudse-løjerlig konfirmationsservilitet i stedet for eventyrets fantasi og grusomhed — så indeholder Tussaud's på Rådhuspladsen præcis hvad man finder alle andre steder, reproduktioners reproduktioner: Bardot, Bogart, Armstrong, Muhammad Ali, Picasso. Ikke et ondt ord om nogen af dem — det er en yndig idol-serie — men jeg tror ikke på, nogen går på Vokskabinetet for at se dem.

Tværtimod: Jeg tror, at når Mr. & Mrs. Udenlandsk Tussaud kommer til København, så har de som regel været i London — få tager til København før til de virkelige europæiske storbyer. Og så har de set Moder Tussaud, og så er vores visne lille efterligning i genting at vise frem — lige så

Tegning: Peder Nyman

Dan Turell i byen

lidt som det romerske er det. Men hvis nu vort vokskabinet lærte af Madame Tussaud's original-recept, nemlig at tænke selvstændigt i billeder, så kunne man forme en anderledes pendant. Så kunne man nemlig konstruere et Danmarks-billede, hvor Madame Tussaud skabte et (engelsk-fransk domineret) verdensbillede — og man kunne gøre Københavns vokskabinet til *Vort kabinet*, til en art 3-d

Richs-album af en Danmarks historie, et menneskeligt Fri-landsmuseum. Mytologien. Ikke bare Thor (som er populær tegneserie-figur i USA og sikkert derfor repræsenteret), men Odin, Balder, Freja og lurendrejeren Loke. Gorm den Gamle og Thyra Danebod foran Jellingestenen. Jeppe på Bjerget. Staaung i Fælledparken, talende til f. eks. Storm P. og et udvalg af hans vagaboner. Tanterne fra 'Skærmydsler' i den stille stue. Og vore nation-

nale symboler: Den Danske Ølflaske, Den Danske Bacongris, Den Danske Svajer, Det Danske Postbud.

Og naturligvis et helt lille særligt indelukke om en af de helt specielle og mest besøgte københavnske turist-attraktioner: Christiania. Med geder og gedemarket og pushere og politi, som det er og som det er værd at se.

Alt sammen forsynet med rimelige (og gerne vittige) tekster der informerer den